H O T Ă R Â R E
În numele legii

26 noiembrie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*)
Instanța de judecată în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul – Veaceslav Cernalev
Grefierului – Cristina Macovei;
cu participarea: agentului constatator – Brînză Marius,
în lipsa: persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional – *****Dan, legal citat.

Examinând în ședință de judecată publică, în limba română, în rezultatul rejudecării, cauza contravențională privind contestația depusă de *****Dan împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală nr. 5677/2023 din 10 octombrie 2023, emise de către agentul constatator din cadrul Biroului Vamal Centru al Serviciului Vamal, în baza art. 287 alin. (16) din Codul contravențional, –

C O N S T A T Ă :

1. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție vamală nr. 5677/2023 din 10.10.2023, *****Dan, născut la *****, IDNP *****, se învinuiește în aceea că, la 10.11.2022, în jurul orei 08:15, deplasându-se din Germania spre Republica Moldova, la volanul automobilului de model „Mercedes-Benz CLS 300 D", cu numărul de înmatriculare *****, s-a prezentat la pista de control vamal „intrare autoturisme" a Postului vamal Leușeni, în vederea perfectării actelor vamale aferente importului mijlocului de transport menționat, completând în acest sens declarația vamală formularul DV-6. În cadrul efectuării controlului vamal documentar și fizic, funcționarul vamal Țurcanu Radu a solicitat de la *****Dan prezentarea actelor eliberate de dealerul oficial, care să confirme anul producerii automobilului, acte pe care acesta nu a putut să le prezinte. Ulterior, *****Dan a fost informat că vămuirea automobilului se va efectua conform anului de producere 2018 și în baza facturii comerciale nr. 2022/11-63 din 07.11.2022, în care era indicată valoarea de 38.500 euro. Nefiind de acord cu decizia funcționarului vamal, *****Dan ar fi manifestat un comportament agresiv și arogant, cu amenințări în adresa acestuia. Acțiunile au fost încadrate juridic în baza art. 287 alin. (16) din Codul contravențional.

2. Prin decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 5677/2023 din 10.10.2023, *****Dan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 287 alin. (16) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 90 unități convenționale, echivalentul sumei de 4.500 lei.

3. La 21 martie 2024, *****Dan a depus contestație, solicitând anularea actelor contestate și încetarea procesului contravențional pe motivul lipsei faptului contravenției. A invocat că la 10.11.2022 a prezentat funcționarului vamal Țurcanu Radu toate actele în original, în limba germană, aferente automobilului și că a avut un comportament adecvat, fără amenințări, aroganță sau agresivitate. A contestat și stabilirea anului producerii automobilului.

4. La 28 martie 2024, Biroul Vamal Centru a expediat contestația împreună cu materialele dosarului instanței de judecată.

5. Prin referința nr. 28/24-6299 din 17.05.2024, Biroul Vamal Centru a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată și menținerea actelor contestate. Autoritatea a susținut că funcționarii vamali au acționat în limitele atribuțiilor legale, solicitând documente justificative privind anul producerii și valoarea automobilului. *****Dan nu s-ar fi conformat cerinței de prezentare a documentelor în original, iar în portbagaj a fost depistată factura de 38.500 euro. Potrivit autorității, acesta ar fi urmărit evitarea achitării taxei de lux.

6. Autoritatea a invocat art. 382 alin. (5) și art. 443 alin. (6) și (13) din Codul contravențional, arătând că absența persoanei a fost certificată de martorul Salicov Lilia. Actele expediate prin scrisoarea nr. 28/24-17468 din 16.10.2023 au fost restituite cu mențiunea „mutat”. Au fost invocate deciziile Curții de Apel Chișinău nr. 4r-104/21 din 09.02.2021 și nr. 4r-3224/21 din 01.02.2022, precum și hotărârile din dosarele nr. 5r-4626/2022 și nr. 5r-2749/2022.

7. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*) din 12 iunie 2024 a fost admisă contestația și încetat procesul contravențional pe motivul lipsei faptului contravenției.

8. Prin decizia Curții de Apel Centru nr. 4r-4185/24 din 04 iunie 2026 a fost admis recursul agentului constatator, casată hotărârea și remisă cauza spre rejudecare în alt complet. Instanța de recurs a reținut că prima instanță nu a examinat complet și obiectiv raportul inspectorului Țurcanu Radu, sesizarea inspectorului Ciobanu Ion, actele controlului vamal, declarația vamală și procesul-verbal de audiere. A relevat necesitatea aprecierii individuale și în ansamblu a probelor, cu motivarea acceptării sau înlăturării acestora.

9. În ședința de rejudecare, agentul constatator Brînză Marius a susținut procesul-verbal și referința, solicitând respingerea contestației ca neîntemeiată și menținerea deciziei de sancționare.

10. *****Dan, legal citat, nu s-a prezentat, motivele neprezentării nefiind cunoscute. În conformitate cu art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia, cu remiterea ulterioară a copiei hotărârii.

11. În conformitate cu art. 457 alin. (1) din Codul contravențional, instanța a cercetat contestația și materialele dosarului nr. 5677/2023, inclusiv

raportul inspectorului Țurcanu Radu și sesizarea inspectorului Ciobanu Ion din 10.11.2022; declarația vamală DV-6; documentele de înmatriculare și actele tehnice; documentele privind verificarea valorii în vamă; facturile comerciale nr. 2022/11-63; actele importului definitiv; procesul-verbal de audiere din 10.11.2022; citația din 10.11.2022 și telefonograma din 05.10.2023; procesul-verbal și decizia din 10.10.2023; scrisoarea din 16.10.2023 și avizul din Monitorul Oficial; referința Biroului Vamal Centru din 17.05.2024.

12. Examinând contestația, audiind poziția agentului constatator, cercetând materialele dosarului și apreciind probele individual și în ansamblu, în corelație cu prevederile legale incidente și considerentele instanței de recurs, instanța apreciază că procesul contravențional urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție, din următoarele considerente.

13. Potrivit art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, termenul de contestare este de 15 zile de la emiterea deciziei sau, pentru persoana absentă la examinare, de la înmânarea copiei deciziei. Actele din 10.10.2023 au fost întocmite în lipsa lui *****Dan, astfel încât termenul nu poate fi calculat de la emitere.

14. Telefonograma din 05.10.2023 confirmă informarea despre examinarea cauzei, nu recepționarea deciziei ulterioare. Scrisoarea din 16.10.2023 confirmă expedierea, nu înmânarea actelor. Autoritatea vamală a confirmat în referință restituirea corespondenței cu mențiunea „mutat”.

15. Mențiunea „mutat” nu echivalează cu refuzul recepționării și nu demonstrează luarea la cunoștință a deciziei. Avizul publicat în Monitorul Oficial din 08.12.2023 nu demonstrează prin el însuși înmânarea copiei deciziei în sensul art. 448 alin. (1). În lipsa datelor privind comunicarea legală, instanța nu identifică temeiuri pentru respingerea contestației din 21.03.2024 ca tardivă.

16. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal individualizează fapta ilicită și identifică făptuitorul. Examinând actul prin prisma art. 443 și 445, instanța constată că acesta cuprinde datele persoanei, descrierea circumstanțelor imputate, data, locul și încadrarea juridică.

17. Neprezentarea persoanei legal citate nu împiedică în sine examinarea cauzei, conform art. 382 alin. (5). Semnătura martorului Salicov Lilia certifică absența persoanei, nu circumstanțele incidentului din 10.11.2022.

18. Legalitatea formală a procesului-verbal nu exonerează instanța de verificarea temeiniciei acuzației și a condițiilor angajării răspunderii contravenționale.

19. Potrivit art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, instanța verifică veridicitatea contravenției imputate, cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția și celelalte circumstanțe relevante. Conform art. 425, probele se apreciază sub aspectul pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, fără valoare prestabilită.

20. Art. 287 alin. (16) din Codul contravențional prevede modalități alternative: nesupunerea dispozițiilor sau cerințelor legale ale persoanei cu funcție de răspundere din organul vamal, insultarea sau amenințarea acesteia. Nu este necesară întrunirea cumulativă a tuturor modalităților.

21. Potrivit art. 185 alin. (1) din Codul vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000, aplicabil la data incidentului, controlul vamal includea verificarea documentelor și informațiilor, controlul fizic și interogarea verbală. Conform art. 313 alin. (1) și (2), cerințele legale ale colaboratorului vamal erau executorii. Solicitarea documentelor justificative privind anul producerii și valoarea automobilului se înscria, în principiu, în atribuțiile funcționarilor vamali.

22. Raportul inspectorului Țurcanu Radu descrie solicitarea documentelor suplimentare privind anul producerii și divergențele privind condițiile vămuirii. Imposibilitatea prezentării imediate a unui document eliberat de dealerul oficial nu poate fi asimilată automat refuzului deliberat de executare a unei cerințe legale.

23. Referitor la comportamentul agresiv și amenințător, raportul consemnează dezacordul persoanei și intenția de a depune o plângere la Serviciul Vamal. Exercitarea dreptului de petiționare, garantat de art. 52 din Constituție, nu constituie prin ea însăși o amenințare ilicită. În lipsa individualizării expresiilor insultătoare sau amenințărilor concrete, calificările generale privind agresivitatea și aroganța nu sunt suficiente pentru constatarea distinctă a acestor modalități.

24. Sesizarea inspectorului Ciobanu Ion descrie neconcordanțele privind valoarea declarată și solicitarea actelor în original. Potrivit sesizării, *****Dan a comunicat că nu deține alte documente, însă în portbagaj a fost depistată factura originală nr. 2022/11-63 din 07.11.2022, de 38.500 euro.

25. Împrejurările consemnate sunt susținute, sub aspectul existenței documentelor cu valori diferite, de cele două facturi aferente aceluiași automobil, emise de același comerciant și purtând același număr, cu valorile de 30.500 și 38.500 euro. Aceste documente justifică verificările suplimentare și solicitarea originalelor.

26. Declarația DV-6 confirmă participarea directă a lui *****Dan la procedura de import. În coroborare cu facturile și actele controlului, aceasta confirmă existența neconcordanțelor care au determinat verificările suplimentare. Ele nu permit, în lipsa altor probe, concluzii privind falsificarea documentelor ori o intenție frauduloasă distinctă, fapte care nu constituie obiectul cauzei.

27. Data primei înmatriculări nu coincide necesar cu anul producerii. Documentele germane nu înlăturau dreptul funcționarilor de a solicita acte suplimentare. Din actele privind verificarea valorii rezultă și solicitarea unor documente într-un termen determinat; neprezentarea imediată a acestora trebuie diferențiată de neprezentarea documentelor deja aflate în posesia declarantului.

28. Procesul-verbal de audiere din 10.11.2022 confirmă posibilitatea oferită lui *****Dan de a prezenta explicații. Instanța îl apreciază în coroborare cu celelalte materiale, fără a-i atribui semnificația unei recunoașteri neechivoce a vinovăției.

29. Importul definitiv a fost perfectat la 10.11.2022. Finalizarea vămuirii nu exclude posibilitatea unei conduite anterioare neconforme cerințelor legale, dar este relevantă pentru aprecierea naturii și consecințelor incidentului.

30. Raportul inspectorului Țurcanu Radu și sesizarea inspectorului Ciobanu Ion sunt acte de sesizare și informare a autorității. Ele nu pot fi asimilate automat declarațiilor de martor administrate în condițiile legii și nu beneficiază de valoare probantă prestabilită. Împrejurările descrise trebuie confruntate cu documentele obiective ale controlului vamal. Declarația, facturile și actele verificării valorii confirmă existența unui suport factual pentru efectuarea verificărilor suplimentare.

31. Prezumția legitimității acțiunilor funcționarului vamal, prevăzută la art. 17 alin. (3) din Legea nr. 302/2017, privește exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu vinovăția persoanei. Potrivit art. 375 din Codul contravențional și art. 6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, sarcina demonstrării acuzației revine autorității. Instanța nu își poate fundamenta concluziile exclusiv pe calitatea oficială a autorilor sesizărilor.

32. Instanța apreciază critic susținerea contestatarului că toate documentele au fost prezentate în original, întrucât aceasta nu concordă cu împrejurările consemnate în actele controlului și existența facturilor cu valori diferite. Divergențele privind valoarea în vamă trebuie însă examinate în limitele acuzației formulate. Instanța nu este învestită cu verificarea calculării drepturilor de import ori stabilirea unei contravenții distincte privind declararea valorii în vamă.

33. Apreciind ansamblul materialelor, instanța reține că argumentele contestatarului nu justifică înlăturarea integrală a constatărilor autorității vamale, probatoriul oferind un suport factual relevant acuzației privind nesupunerea cerințelor legale. Instanța nu extinde constatările asupra unor eventuale fapte distincte de falsificare sau evitare frauduloasă a drepturilor de import și nu atribuie intenției de a depune o plângere semnificația automată a unei amenințări ilicite. În aceste circumstanțe, nu se justifică reiterarea soluției de încetare pe motivul lipsei faptului contravenției, urmând a fi examinată prescripția.

34. Instanța a avut în vedere pct. 29–35 din decizia Curții de Apel Centru din 04.06.2026, examinând individual și în ansamblu înscrisurile, delimitând împrejurările confirmate obiectiv de aprecierile subiective și analizând argumentele părților. Remiterea spre rejudecare nu exclude obligația verificării

cauzelor legale de înlăturare a răspunderii, chiar dacă acestea nu au constituit obiectul analizei instanței de recurs.

35. Practica judiciară invocată de Biroul Vamal Centru nu dispensează instanța de examinarea particularităților speței. Referința nu individualizează circumstanțele cauzelor invocate într-o măsură care să permită constatarea identității lor cu prezenta cauză, inclusiv sub aspectul prescripției. Această practică nu constituie un impediment pentru aplicarea dispozițiilor imperative privind prescripția.

36. Conform art. 3 din Codul contravențional, caracterul contravențional al faptei și sancțiunea se stabilesc potrivit legii în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar legea care înrăutățește situația persoanei nu retroactivează. Potrivit art. 30 alin. (1), prescripția înlătură răspunderea contravențională. În redacția aplicabilă la 10.11.2022, alin. (2) prevedea termenul general de un an. Art. 287 alin. (16) nu se regăsea printre contravențiile cu termen special.

37. Conform art. 30 alin. (5), în redacția aplicabilă la data faptei, termenul curgea de la săvârșirea contravenției până la rămânerea definitivă a hotărârii. Potrivit alin. (7), curgerea se suspenda dacă persoana se sustrăgea de la proces. Nu este suficientă emiterea deciziei în interiorul termenului de un an, fiind necesară verificarea momentului definitivării și a eventualelor temeiuri de suspendare.

38. Prin Legea nr. 136 din 06.06.2024 au fost modificate prevederile art. 30, fiind majorat termenul general și instituite mecanisme suplimentare de întrerupere și suspendare. Potrivit art. IV alin. (2) al legii, pentru contravențiile săvârșite anterior intrării sale în vigoare, calcularea prescripției se efectuează potrivit condițiilor și termenelor legislației anterioare.

39. În consecință, pentru fapta imputată din 10.11.2022 sunt aplicabile condițiile și termenul prevăzute de art. 30 în redacția anterioară Legii nr. 136/2024. Dispozițiile ulterioare privind majorarea termenului, întreruperea la remiterea cauzei în instanță și suspendarea în cazul contestării nu sunt incidente. Aplicarea lor ar contraveni normei tranzitorii și principiului neretroactivității legii defavorabile.

40. Fapta imputată datează din 10.11.2022, iar actele de sancționare au fost întocmite la 10.10.2023, cu o lună înainte de împlinirea termenului. Decizia a fost adoptată în lipsa persoanei, iar corespondența expediată la 16.10.2023 a fost restituită cu mențiunea „mutat”. Nu există date obiective care să confirme definitivarea deciziei până la 10.11.2023.

41. Simpla emitere a deciziei în interiorul termenului nu determina încetarea curgerii prescripției potrivit art. 30 alin. (5) aplicabil. În lipsa comunicării legale nu poate fi considerat expirat termenul de contestare și, implicit, nu poate fi reținut caracterul definitiv al deciziei înaintea prescripției. Avizul publicat în

Monitorul Oficial la 08.12.2023 a intervenit ulterior împlinirii termenului și nu putea înlătura efectele sale.

42. Instanța a verificat existența eventualelor temeiuri de suspendare conform art. 30 alin. (7). *****Dan a fost audiat la 10.11.2022, a recepționat personal citația și a comunicat telefonic cu autoritatea la 05.10.2023, indicând intenția de a se prezenta în perioada 10–12 octombrie 2023, când urma să traverseze frontiera. Aceste împrejurări nu confirmă o conduită deliberată de ascundere sau împiedicare a procesului.

43. Neprezentarea persoanei legal citate și sustragerea de la proces sunt instituții distincte. Prima poate justifica examinarea în lipsă, în timp ce suspendarea prescripției presupune împrejurări concrete care demonstrează eschivarea. Aflarea peste hotare, neprezentarea sau restituirea corespondenței cu mențiunea „mutat”, în lipsa altor date obiective, nu demonstrează sustragerea.

44. Autoritatea vamală însăși a justificat examinarea în lipsă prin art. 382 alin. (5), fără a indica împrejurări concrete de sustragere. Perioada dintre pornirea procesului la 10.11.2022 și întocmirea procesului-verbal la 10.10.2023 nu poate fi considerată perioadă de suspendare în lipsa probelor privind incidența unui asemenea temei.

45. Termenul general de un an s-a împlinit la 10.11.2023, anterior contestației din 21.03.2024 și remiterii cauzei în instanță la 28.03.2024. Pronunțarea hotărârii din 12.06.2024, recursul și casarea din 04.06.2026 nu înlătură efectele prescripției deja intervenite. Rejudecarea nu poate reactiva un termen împlinit și nici restabili dreptul statului de a angaja răspunderea în afara condițiilor legale.

46. Potrivit art. 441 alin. (1) lit. b) din Codul contravențional, procesul pornit se încetează dacă există unul dintre temeiurile prevăzute la art. 20–31. Conform art. 461, instanța încetează procesul dacă se constată un temei prevăzut la art. 441. Prescripția constituie un impediment legal pentru menținerea răspunderii, aplicarea ei nefiind discreționară.

47. Solicitarea agentului constatator de menținere a sancțiunii este neîntemeiată, întrucât expirarea termenului constituie o cauză legală de înlăturare a răspunderii, independent de argumentele privind temeinicia constatărilor vamale. Încetarea pentru prescripție nu constituie o hotărâre de condamnare și nu poate produce efectele unei asemenea hotărâri.

48. Generalizând cele expuse, instanța constată că prescripția se calculează potrivit art. 30 în redacția aplicabilă la data faptei, conform art. IV alin. (2) din Legea nr. 136/2024. Întrucât termenul de un an s-a împlinit la 10.11.2023, fără a fi demonstrate temeiuri de suspendare sau definitivarea deciziei anterior acestei date, sunt întrunite condițiile încetării procesului pornit în privința lui

*****Dan în baza art. 287 alin. (16), în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 3, art. 30, art. 441 alin. (1) lit. b), art. 448, art. 458, art. 461, art. 462 și art. 468 din Codul contravențional, precum și art. IV alin. (2) din Legea nr. 136 din 06.06.2024, instanța de judecată, –

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui *****Dan, *născut la* *****, IDNP *****, prin procesul-verbal cu privire la contravenție vamală nr. 5677/2023 din 10.10.2023, întocmit de către agentul constatator din cadrul Biroului Vamal Centru al Serviciului Vamal, în baza art. 287 alin. (16) din Codul contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile de la data pronunțării, iar pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, în termen de 15 zile de la data comunicării hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*).

Președintele ședinței,
judecătorul Veaceslav CERNALEV